

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

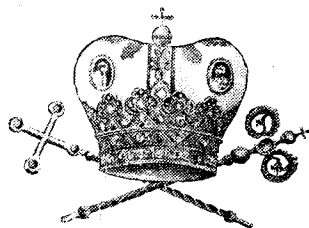
Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiile : 200 Lei
Particularii : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

VALERIU TRAIAN FREŢIU

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI EPISCOP ROMÂN
UNIT DE ORADEA-MARE.

VENERATULUI CLER ȘI IUBITULUI NOSTRU POPOR CREDINCIOS DAR ȘI MÂNTUIRE DELA DOMNUL

*„Venit-a Isus și a stătut în
mijloc și le-a zis: Pace vouă”
Ioan 20, 19.*

Venerați Frați și Iubiți Fii! Cristos Mântuitorul a venit pe pământ pentru ca să ne răscumpere din robia păcatului și să ne câștige iertare și pace. Ingerul Domnului, care în vis s'a arătat Sfântului Iosif, prevestește despre Isus, că el „va mântui pe poporul său de păcate” (Mat. 1, 21). Iară Sf. Ioan Botezătorul văzându-l pe Cristos apropiindu-se de dânsul, a strigat: „iată mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29). Și într'adevăr Cristos pătimind și vărsându-și sângele său preacurat, și ca un miel nevinovat jertfindu-se pe lemnul Crucii, a mântuit neamul omenesc de păcate. Iar în ziua Invierii sale s'a arătat Sfinților săi Apostoli și „a stătut în mijloc și le-a zis: Pace vouă”. Ucenicii s'au bucurat văzând pe Domnul și „le-a zis lor iarăși: Pace vouă! Precum m'a trimis pe mine Tatăl, vă trimit și eu pe voi și zicând aceasta a suflat și le-a zis: luați Spirit Sfânt, cărora le veți ierta păcatele, li-se vor ierta și cărora le veți ținea, vor fi ținute” (Ioan, 20, 21—23). Cristos ne arată, că nu ne putem bucura de pace, decât dacă prin s. mărturisire ne curățim sufletele de păcate și ne facem părtași de da-

rurile, pe cari Mântuitorul ni le-a câștigat prin jertfa crucii.

Și voi, Iubiților Frați și Fii, pregătindu-vă de acest mare praznic al Invierii Domnului, v'ați curățit sufletele prin s. mărturisire și pe Isus l-ați primit în sufletele voastre și totuși vedem, că pacea nu s'a sălășluit între noi, pentru că și eu vă pot zice vouă, cum a zis Isus Apostolilor săi după spălarea picioarelor: „*voi curați sunteți, dar nu toți*” (Ioan 13, 10). Da sunteți curați, dar nu toți, fiindcă unii dintre voi, reținuți de grijile lumii acesteia, și-au uitat de datorința lor de a se mărturisi și cumineca, cel puțin odată la an, la Paști, și în loc să-și curățească sufletul și l-au încărcat cu un nou păcat de moarte, al omisiunii. Alții poate nu și-au făcut bine mărturisirea, fie că nu și-au examinat bine conștiința, fie că nu au avut părere de rău adevărată sau nu au avut propus tare și serios de a nu mai păcătui. Căci foarte puțini sunt, cari își propun serios, ca de aci încolo să împlinescă toate poruncile lui Dumnezeu și nu numai unele, cari le convin lor, ci în nici o zi a vieții lor să nu iasă din voia lui Dumnezeu.

Venerați Frați și Iubiți Fii! In Pastorală, pe care v'am adresat-o la începutul Sf. Paresmi din anul 1932, v'am arătat, că criza economică-financiară, ce încă atunci a început să apese asupra omenimei, este urmarea neascultării omului și a omenimei de poruncile Domnului. Am arătat, că criza economică este consecința firească a crizei sufletești, a lepădării omului de Dumnezeu și este împlinirea amenințării Aceluia, care prin Profetul său Ieremia zice: „Ascultă pământule, iată eu aduc peste

poporul acesta rele, roada răsvăririi lor, pentru că la cuvintele mele nu au luat aminte și legea mea au lăpdat" (Ier. 6, 19). Tot atunci atrăgându-vă atențiunea asupra unei datorii, ce ne este impusă de Domnul, ca din toate câte cu ajutorul Lui le câștigăm și agonisim, să-i dăm și Domnului partea cuvenită Lui și cu aceasta să contribuim fiecare și să ajutorăm operele de utilitate publică și de binefacere ale Bisericii. Din cartea adevărilor veșnice și din învățăturile Sfinților Părinți v'am arătat pedepsele, cu cari Dumnul sancționează în toate timpurile pe aceia, cari nu ascultă de poruncile Lui. „Și va fi de nu vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău și nu vei păzi și nu vei face toate poruncile lui, care-ți poruncesc eu fie astăzi, vor veni peste tine toate blestemele. Va trimite peste tine Domnul lipsă și foamete și pieire întru toate, unde vei pune mâna ta să faci, până ce te va pierde pe tine și până ce te va sfârși pe tine de grab, pentru răutatea faptelor tale. Va trimite peste tine moarte molipsitoare. Te va bate cu lipsă. Va fi cerul, ce este deasupra capului tău, de aramă și pământul, care este sub tine, de fier. Sămânță multă vei sămăna și puțină vei strânge. Vie vei sădi și o vei lucra, și vin nu vei bea, nici te vei veseli din ea, pentru că vor merge în robie. Și vor veni peste tine toate blestemele aceste și te vor alunga și te vor prinde, pentru că nu ai ascultat glasul Domnului Dumnezeuului tău, ca să păzești poruncile și îndreptările lui, câte ți-au poruncit fie". (A doua Lege 28, 15—45). Cuvintele lui Dumnezeu Vi le-am citat, cari s'au împlinit întocmai, dacă nu chiar în măsură mai mare. Să ne gândim numai la grozăviile războiului, ce s'a deslănțuit asupra sârmanei omenimi și ale căruia flacări tot mai amenințătoare se ridică, ca să distrugă și să prefacă totul în scrum și în ruină. Nu am ascultat glasul Domnului, de aceea vin asupra noastră toate relele și blestemele. Cuvintele Domnului Vi le-am citat, despre cari scris este: „Ceriul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece" (Marc. 13, 31).

V'am citat cuvintele Sf. Ieronim: „Pentru că nu ați dat zeciuală și pârgă, veți fi blestemați cu lipsă și foamete, că după ce ați detras puținul, veți pierde bielsugul proprietăților voastre, și toată mulțimea roadelor. Să știți, că pentru aceea ați pierdut tot bielsugul, pentru că m'ați despoiat pe mine de partea mea". V'am atras atențiunea apoi asupra cuvintelor Sf. Augustin: „Nu știi, că ale lui Dumnezeu sunt toate, câte le primești și a toate Făcătorului nu-i dai din cele ce sunt ale Lui? Ce ai face, dacă luând

nouă părți pentru Sine, ție ți-ar lăsa a zecea parte? Lucru, ce cu siguranță s'a întâmplat, când ai pierdut nouă părți, pentru că nu ai voit să dai a zecea Domnului. Acesta este obiceiul preadrecht al lui Dumnezeu, că dacă nu dai a zecea parte, primești tu a zecea parte". Și dacă foarte puțini au urmat aceste învățături ale Domnului și ale Sfinților Părinți, cu durere vedem, că cele spuse de ei s'au împlinit și se împlinesc întocmai. Să ne gândim numai la suferințele, durerile și mizeriile atâtor nefericiți, căzuți jertfe năpraznicului războiu. Câți și-au pierdut averea, casa, ba și-au pierdut chiar și patria, devenind de pe o zi pe alta cerșitori și rătăcitori prin lumea mare. Ce groaznică pedeapsă pentru păcatul lăcomiei și pentru neascultarea de poruncile și legile Domnului. Nu am dat și nu dăm Domnului ceea ce este al lui: supunere, ascultare și dragoste. De aceea și El își retrage mâna sa ocrotitoare și lasă să se abată peste noi toate relele, roadele depărțării noastre dela calea Domnului.

Venerați Frați și Iubiți Fii! Cristos prin moartea sa de pe Cruce ne-a răscumpărat din robia păcatului și prin mărta și strălucita sa Înviere, ne-a deschis tuturor calea către Pacea sa sfântă, pe care o vor putea gusta numai aceia, cari vor fi: „morți păcatului și vii lui Dumnezeu întru Isus Domnul nostru" (Rom. 6, 11) și cari murind păcatului și înviind spre viața dragostei lui Dumnezeu, vor trăi „nu întru aluatul răutății și al viclesugului, ci întru azimele curăteniei și ale adevărului" (I. Cor. 5, 8). Singurul dușman al Păcii este păcatul. Deci nu va fi pace în suflete, în familie, în societate, între neamuri și popoare, până ce acelea sunt în slujba păcatului, a egoismului, a lăcomiei, a urei și a răzbunării și nu în slujba lui Cristos, care, precum prin glasul atotputerniciei sale a liniștit valurile turbate ale mării, singur poate, prin glasul poruncilor sale, al moralei sale trăită integral, să liniștească valurile furtunoase ale patimilor, cari au adus asupra noastră fulgerile blestemului Domnului. Să facem, ca precum se risipește fumul, să se risipească și precum se topește ceara de fața focului, așa să piară și să dispară păcatul din sufletele noastre ale tuturor, ca Cristos să poată intra în casele, familiile noastre, precum și în sufletele tuturor neamurilor și popoarelor, ca stând și rămânând El în mijlocul nostru să ne poată zice și nouă cuvintele sale binecuvântate: Pace vouă!

În aceasta sfântă zi a Învierii Domnului, ascultând îndemnul *Preafericitului Părinte Papa Pius XII*, cu toții, mici și mari, bătrâni și co-

pilași nevinovați, să asaltăm ceriul cu rugăciunile noastre fierbinți, îndreptate către Domnul Păcii, ca să scurteze zilele de suferință, ce s'au abătut asupra popoarelor și să ne dea pacea sa binecuvântată și sfântă. Să ne rugăm, ca Isus, precum cu un cuvânt a scos legioane de diavoli din oameni și a întors indivizi și popoare la Dumnezeu, să-și reverse și acum mila sa peste noi și să ne dea darul credinței adevărate și al statorniceii în bine. *In întreagă luna Mai cu toți să ne rugăm în fiecare zi pentru pacea lumii.*

Urmând îndemnurile luminoase ale înțeleptului și gloriosului nostru Suveran *Maiestatea Sa Regele Carol II*, să ne curățim sufletele noastre de orice sentiment, ce ar putea slăbi

sau tulbura deplina noastră solidaritate națională și cu suflete pline de cel mai înalt spirit de jertfă și de dragoste către neam, în perfectă înțelegere și deplină dragoste frățească să ne unim în jurul Tronului apărându-ne pacea, liniștea și hotarele Țării.

CRISTOS A INVIAT!

„Bucurați-vă fraților, fiți desăvârșiți, mângăiați-vă, una să gândiți, pace să aveți și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi“ (II. Cor. 13, 11). Amin.

Dat în reședința Noastră episcopescă din Oradea la sărbătoarea Invierii din anul Domnului 1940, al Episcopatului Nostru al XXVIII-lea.

EPISCOP VALERIU TRAIAN

PARTEA OFICIALĂ

No. 1472 /1940

Eliberarea extraselor matriculare pentru străinătate

Pentru conformare comunicăm, că oficiile parohiale conform adresei On. Minister al Cultelor cu No. 37739/1939, pentru cei din străinătate nu vor putea elibera extrase matriculare, decât numai dacă sunt cerute pe calea Ministerului Afacerilor Streine. Oradea, 19 Aprilie 1940.

No. 1457/1940

Ușurarea campaniei agricole.

Timpurile grele de azi impun îndoită muncă și reclamă cea mai mare sforțare de producție spre a face destul tuturor nevoilor în folosul Patriei și a Neamului.

Pentru aceea cei rămași acasă sunt obligați în interesul bine priceput al neamului să suplinească pe cei concentrați prin hărnicie, muncă intensă și rațională folosind fiecare clipă pentru însămânțarea fiecărui petec de pământ.

Intrucât zilele libere de peste săptămână n'ar fi suficiente pentru efectuarea lucrărilor potrivite sezonului, spre a ușura împlinirea obligațiilor de ordin spiritual și material, prin prezenta dispunem delat repausul duminical și al sărbătorilor pe muncitorii din fabrici și pe agricultorii de profesie, cu condiția ca în dimineața acestor zile să asculte sf. Liturghie.

Nu dispunem pe nimeni delat ascultarea Sfintei Liturghii ci numai delat repausul din acele zile.

În acest scop Frații Preoți, — acolo unde împrejurările și necesitatea vor cere, după ce în prealabil

își vor fi avizat credincioșii, — dis de dimineață vor celebra Sf. Liturghie cu o scurtă predică.

La sfârșitul acestor Sf. Liturghii vor publica această dispunză și le vor explica, că împlinindu-și datorința de a asculta Sf. Liturghie, pentru binele țării și a neamului pot merge să-și îndeplinească datorința de agricultori ori industriași.

Oradea, 17 Aprilie 1940.

No. 1370/1940

Subscrieri la bonuri de înzestrare de către masele poporului credincios.

Onor. Ministerul Cultelor lansează, — cu adresa No. 15828/1940, trimisă prin intermediul Oficiilor protopopești tuturor preoților români din țară — un foarte călduros și patriotic apel, prin care le solicită concursul pentru subscrierea la bonuri de înzestrare a armatei de către masele poporului.

Atragem atențiunea Preoțimii Noastre asupra conținutului important al acestui mișcător apel. Recomandăm insistent însușirea lui de către Păstorii sufletești, clarificarea și difuzarea în fața credincioșilor la toate ocaziile potrivite.

Să fie lămurit poporul credincios că Țara este aceea care le cere obolul lor pentru întărirea Ei. Este în joc interesul suprem al Țării, al Bisericii și al Neamului.

Să li-se explice eficacitatea plasamentului, frumuseța faptei și să fie îndemnați să contribuie fiecare după posibilitate.

Lămurii-i că și preoțimea de toate gradele a subscris cu însuflețire salariul de pe o lună și așa toată funcționăria din țară. Conducătorii oficiilor protopopești Ne vor raporta la timp potrivit despre felul cum au înțeles Preoții să dea concursul, arătându-Ne și rezultatul obținut la :

1. Subscrierea de către masele poporului la bonurile de înzestrare a armatei.

2. Campania agricolă.

Oradea, 17 Aprilie 1940.

Lumea nouă

Ne este cunoscută numirea aceasta de lume nouă, pentru a desemna un continent pe rotogolul pământului, pentru tot ceea ce omenirea a știut să planteze, să înrădăcineze acolo ca inițiativă și așezământ de orice categorie; toate după cea din urmă și mai nouă întocmire, drept rezultat al strădaniei de civilizație și cultură, și al cerințelor omenești după mai bine. E adevărat că și cronologia, semnatarea contractelor de începere, a contribuit la aceasta așezare de posterioritate în timp, și prioritate în accepțiune. Ar fi însă greșit a susține că, simplul fapt al descoperirii mai recente al continentului de peste oceane, i-ar da dreptul la numele de lume nouă. Dacă acolo nu ar fi puse în funcție metode noi și un traiu nou, totul ar rămâne pe vechea linie europeană, și nu ar fi de fapt altceva decât o continuare a acestei lumi. Noile metode și așezăminte ne dau un traiu nou, o lume nouă.

Aci însă vorbim numai trecător de aceasta, drept asemănare pentru a justifica un nume. Aci ne interesează, pentru preocupările de acum, lumea nouă care-și datează începutul dela evenimentele aniversare sărbătorite la Paști.

Tot gândul de înfăptuire al unei răscumpărări, așa marcat cum se găsește în trecutul îndepărtat, este pătruns de aceeași semnificație de noutate, de o noutate aleasă și nu ca alte noutăți trecătoare. Prezicerile de locuri minunate, nepătrunse minții la întâia lor înfățișare, semnaleză, poate și prea evident, pentru biata minte omenească că, lucrurile cari vor urma, nu vor mai fi de tagma celor trecute.

Mântuitorul în propăvăduire de trei ani și mai bine, mereu mereu accentuază schimbarea totală a așezămintelor mântuitoare pentru omenire. Nu strică legea, ci o plinește, dar tot atunci desăvârșește cele potrivite și necesare pentru o nouă așezare a lumii omenești.

Opera de înnoire este lentă, dar întru nimic nu se poate spune că ar fi zădărnicită de aceasta durată pregătitoare. La psalmul 103 spune: trimite-vei Duhul tău și se vor zidi, și vei înnoi fața pământului. Aceasta înnoire trebuia deci să aibă loc. Cu grabă? Pentru ce? Doar cine poate crea lucrurile, poate, nu numai să le îndrepte într'o parte sau alta, ci și să le dea un rost chiar peste prevederile așezate în timp, — dacă e cazul. De altfel toată graba demască o slăbiciune. Nu înzadar încercata

experiență românească a încrestat-o cu „strică treaba“, pentru a-i arăta și mai bine defectul final, datorat exclusiv slăbiciunii supuse unei peteciri prin încercata grabă, luată drept medicament.

În planurile lui Dumnezeu nu poate să fie grabă. Nu are nici un rost existența ei aci. Graba poate să fie justificată undeva, într'un caz oarecare, unde poate fi vorbă de o apucătură, dar a face sistem din grabă sau apucătură e tot una cu a mărturisi nepuțința și nimicnicia.

E ușor de văzut deci că în planurile și în înfăptuirile lor din partea Dumnezeului Răscumpărător, nu putea să fie grabă nici turburare; ci să decurgă toate după întocmirea Lui. La vremea sa avea să se producă totul, după mișcarea aceea prezisă la profetul Agheu: încă odată eu voi clăti cerul și marea și uscatul; și voi clăti toate neamurile, și vor veni cele alese ale tuturor neamurilor; sau cum zice aci textual Vulgata; și va veni cel dorit de toate neamurile, iar în continuare: și voi umplea casa aceasta de mărire.

A venit Mântuitorul. A schimbat de fapt fața pământului celui dat moștenire omenirii. A sădit în sufletele oamenilor convingerea altor preocupări decât cele de mai înainte. Murit-au patriarhii în convingerea că va veni mântuitorul, și în dorința ca descendenții lor, cel puțin aceeaia să aibă fericirea să-L vadă cu ochii lor trupești. Toată considerația se mărginește la preocupările din jurul trupului, în colectivitatea poporului ales cu menirea mărginită la misiunea de a da pe Mântuitorul. Acesta însă desface legăturile de mărginire. Lumea nouă este a fiecăruia om cu suflet, adică a fiecărui om, de oricând și ori unde. Lumea nouă este lumea sufletului. Acesta nu moare, deci moartea de aici încolo nu mai poate fi moarte a întregului om.

Cristos ia natura omenească întregă, ia sufletul omenesc. Ia omul cu toate ale sale afară de păcat (Evrei 4, 15). Trupul moare, moare pentru păcate, aceste însă se iartă și deci și trupul poate să aibă un alt rost mai bun ca mai înainte. Iertarea se datorează răscumpărării. Pentru meritele lui Cristos infinite, ale lui Cristos Dumnezeu, se poate obține iertarea păcatelor. El a dat aceasta posibilitate. A mai arătat însă cu traiul său nu numai cum

se poate trăi o viață, ci și cum se înfăptuește mântuirea.

Prin înviere, apoi, arată că viața nu se curmă cu moartea trupului ci se schimbă. Toată preocuparea vremilor de atunci trebuie îndreptată către grija sufletului. Spiritualul stăpânește, și numai aceea contează ce este pentru lumea spirituală. Materialul trecător, precum orice lucru, valorează în măsura în care contează pentru spiritual.

Lumea nouă este lumea spirituală care trebuie urmărită în toată viață. Trupul nu mai poate nimic. Spiritul este carele dă viață (II Cor. 3, 6). Cristos moare nu pentru sine, ci pentru noi, învie nu pentru sine, ci pentru noi, pentru cari moare: cum zice Apostolul Petru în scrisoarea I, capitol 3, vers 18: Pentru că și Cristos a murit odată pentru păcate, cel drept pentru cei nedrepți, ca să ne aducă pe noi lui Dumnezeu, omorât fiind cu trupul și înviat cu sufletul.

Lumea nouă a poruncit-o El, și a pecetluit-o cu porunci noi de întocmire pentru tot cursul vieții noastre; ca porunca dragostei dintre oală: poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul; precum v'am iubit eu pe voi, și voi să vă iubiți unul pe altul; din aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei de veși avea dragoste între voi (Io. 13, 34-35). Înfruptarea acestei porunci prin realizări față de aproapele care este fratele nostru, fiu adoptiv fiind, alături de noi, fiu al lui Dumnezeu, se răsplătește de către Dumnezeu, pentru care trebuie păzită porunca, și care față de recompensa veche, ca să trăiești mult și bine pe pământ, când extinde obligația la tot aproapele,

o și răsplătește din belșugul infinit al lui Dumnezeu, căci pune la judecata din urmă socoteala fie de plată și răsplată, fie de sancțiune „adevăr zic vouă întru cât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut“ (Matei 25, 40); și „adevăr zic vouă: întru cât nu ați făcut unuia dintre aceștia mai mici, nici mie nu mi-ați făcut“ (Matei 25, 45).

E vădit că alta este norma de viață pentru veacurile de după opera răscumpărării.

Impăratul cerului s'a coborât pe pământ, împărăția cerească trebuie să se înscăuneze aici. Lumea nouă este lumea spirituală ce izvoarește din cea mai mare minune: învierea din morți a lui Isus, când și alte trupuri ale adormiților și-au reluat viața. Marea biruință a sufletului asupra trupului este trasată pentru vecie. În viața de aci trebuie să stăpânească vederile aceluia suflet care are să trăiască și după adormirea trupului, și care la rândul lui este chemat să ridice din nou trupul și încă trup glorificat fără stricăciunile de mai înainte: „va trâmbița și morții se vor scula nestricați, și ne vom schimba; căci se cade trupului acestuia stricăcios să se îmbrace întru nestricăciune, și celui muritor întru nemurire... și atunci va fi cuvântul cel scris înghițitu-s'a moartea întru biruință“ (I Cor. 15, 53-54).

Biruința învierii este veselie pentru trupurile cari sunt sluji credincioase sufletelor; acele trupuri să se veselească și să se bucure în lumea nouă, lumea spirituală; să se lumineze Ierusalimul, noul Ierusalim, peste care a strălucit mărirea Domnului, plantând aci lumea nouă de când Cristos a înviat.

G. S.

Intru Tine Doamne am nădăjduit...

Sf. Scriptură ne spune că: *Omul a fost făcut după chipul și asemnarea lui Dumnezeu.*

Dumnezeu și-a creat pe acest pământ chip văzut pentru faptele văzute, ca prin cuprinderea lui să poată fi simțit Cel Necuprins.

Rostul omului este deci, de-a păstra în sine acest chip curat și neschimbat și de-a desăvârși această asemnare. Dar care e chipul și asemnarea lui Dumnezeu, care trebuia păstrat neștirbit.

Ne-o spune tot Sfânta Scriptură, în același loc, când ne arată chipul cum se manifestă Dumnezeu față cu lucrurile create de el:

„a zis să se facă și s'au făcut“.

A creat totul și toate numai cu puterea cuvântului Sdū.

Cuvântul lui Dumnezeu și Fapta Dumnezească erau unul și același lucru: Zis și făcut.

Iată chipul ce trebuia păzit curat, și asemnarea ce trebuia păstrată nealterată: *ca între cuvântul și fapta omenească să fie aceeași asemnare, aceeași apropiere, aceeași unire, aceeași identitate ca între cuvântul și fapta Dumnezească: Zis și făcut; adevărat făcut ce ai zis și cum ai zis!*

Iar fericirea vieții omenești este tocmai păstrarea și desăvârșirea acestei: *a fi una a cuvântului cu fapta.*

Numai această păstrare a unirii cuvântului cu fapta ne poate duce la desăvârșirea rostului nostru: de a-l cunoaște pe Dumnezeu, cunoscându-ne pe noi înșine; de a-l iubi și din nevoia de a ne iubi cu adevărat și de a-l servi, spre cinstea Lui și folosul nostru.

Iar neliniștea, frământările, chinurile, nenorocirea vieții, provin din și se desăvârșesc în noi în măsură

despărțirii, depărtării, divorțului dintre cuvânt și faptă.

Cuvântul ce era sortit să fie arătătorul faptei noastre, deci semnul vieții noastre, a devenit a doua noastră ființă, ce poate fi în contradicție cu fapta și viața noastră.

Căci armonie între cuvântul și fapta omului este și rămâne numai până ce »întru dânsul viață era, iar viața — Cuvântului lui Dumnezeu — era *lumina oamenilor*«.

Dar *Intunerecul* creat de om a întunecat această lumină și a zădărnicit această armonie.

Intunerecul creat de om îl găsim pe a doua pagină a Bibliei, în istoria lui Cain și Abel.

Abel reprezintă armonia dintre cuvânt și faptă. A adus jertfă Domnului: *Cele mai bune ale pământului, dintru ale Lui*. Și fumul jertfei lui se înălța spre cerul ce-i binecuvânta deplinătatea jertfei pentru toate.

Dar Cain a crezut că poate aduce, nepedepsit, jertfă de mulțumită *pentru cele bune: din tot ce avea mai rău*.

Iar când fumul jertfei lui se prelingea pe pământ: semn al milei Dumnezeiești pentru a se umili; în loc să-și recunoască vina, *invidia* și răutatea a născut *voința* de-a cobori *valoarea faptei frățești*. Și fiindcă aceasta n'a putut-o face, nedepinzând de reavoința lui, l-a ispitit gândul rău să *creadă a putea nimici fapta ce-l rușina, suprimând pe autorul faptei bune*.

Aceasta e istoria nenorocirii umane. *Aceasta e tragedia omului de azi și de oricând*. Aceasta e *pacostea firii umane: dizarmonie între cugetare, gând și viață: păcatul*.

Căci păcatul e contradicția, dizarmonia între cuvântul lui Dumnezeu și fapta omenească, între cuvântul nostru și fapta noastră, între gândul nostru și viața noastră, — umbrită de convingerea că am fi putut păstra această armonie.

Păcatul deci în viața omenească nu e o ficțiune o scornitură popească, ci e o realitate.

Singura realitate îngrozitoare a vieții omenești, adevărată de convingerea tuturor oamenilor și a popoarelor din toate locurile și timpurile: oamenii cu mintea întregă cred și au crezut că fapta putea fi nefăcută; altfel, altă dată făcută; și se simt răspunzători pentru că au făcut-o cum au făcut-o; ori n'au făcut-o de loc.

Păcatul e o realitate atât de îngrozitoare și simțită, încât cel ce ar suprima deodată păcatul, ar schimba ca prin vrajă, fața pământului și raporturile dintre oameni și neamuri.

Cristos tocmai prin aceea a schimbat fața lumii căci a dat »celor ce cred în numele lui, putere, de-a fi fiii lui Dumnezeu«!

Această putere este »harul«, »fără de care nu suntem în stare să facem nimic«, cu ajutorul căruia »de vom zice muntelui să plece de aici, va pleca«.

Acest »har« »toți câți l-au primit« și în măsura în care l-au primit și rodit, au devenit izvoare de putințe de cari neputincioasă e firea umană, neajutorată de Cel ce a zis: »și mai mari decât acestea veți face«.

Oprii puțința păcatului din lume și puteți închide și desființa temnițele, casele de nebuni și spitalele; toate trebuind a fi înfăptuite pentru a repara, ori opri relele pricinuite de păcatul celor ce le suportă, sau de ale strămoșilor lor.

Pentru aceea a spus Mântuitorul celui ce suferea, în neputința sa, de 38 de ani, *când l-au coborât*, prin acoperișul descoperit, pentru mulțimea norodului, — *ca să-l vindece*: »Fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale«.

Iar celor ce-și băteau joc, întru sine, de pretinsa necunoștință a gândurilor lor: că i-l adusera să-l vindece, crezându-l, poate, neputincios față de vechimea boalei, le-a spus: »Ce vi se pare mai ușor a-i zice: »Iartă-ți-se ție păcatele« ori »Ia-ți patul tău și umblă?!« »Dar ca să știți că Fiul omului are *putere de-a ierta păcatele*, ție-ți zic, fiule, — *a zis celui cu sufletul curățit de păcat*, — *ia-ți patul tău și umblă*«.

Infelegești neamuri, spune Mântuitorul prin dojana administrată Fariseilor fățarnici, — *că curățenia sufletului dobândește și păstrează sănătatea trupului!*

Păcatul l-a coborât din ceruri pe Isus. Păcatul l-a silit să 'mbrace trupul neputinții noastre. *Păcatul l-a răstignit*.

Deși s'a lăsat răstignit de bună voie ca să ne răscumpere și să ne dobândească, prin suferințele lui, puțința curățirii și a păstrării noastre cu sufletul curat; dar *Cainii*, vremii lui, *Fariseii și cei ce trăiau, huzureau și se imbuiau în joloasele materiale ale credinței* ce o maimușeau — *trebuiau să-l răstignească pe noul Abel*, ce venise să restabilească armonia dintre cuvântul lui Dumnezeu și fapta omenească, și să reunească cuvântul — faptei omenești; fumul jertfei care înălțându-se spre cer, primea *binecuvântarea Aceluia a căruia voie venise să o facă*.

Căci *Cainii* neputincioși ca și fratele lui Abel, *neputând să distrugă jertfa, nici să nimicească realitate vie a unei vieți, în care nici Pilat n'a putut afla vreo vină, n'au găsit lucru mai bun de făcut decât să-l deie morții*, pe cel ce *pe sine fiul lui Dumnezeu s'a făcut*. »Nevoind să vadă, că nu s'a făcut«, ci: »Intr'a-devăr *Fiul lui Dumnezeu era acesta?*«

»Dar Isus tăcea și nu le răspundea lor cuvânt«.

Această tăcere voită, ca să poată fi condamnat, s'a simțit nevoit s'o întrerupă doar *când fața-i sfântă i-a fost umilită de palma slugii Arhireului*.

Indurerat i-a zis: »Dacă am grăit rău, adă dovadă răutății; iar dacă am grăit bine, *pentru ce mă bași?*

Nu este mai dureroasă întrebare în întreaga jalnică istorie a mântuirii, decât această înlăcrimată întrebare a Mântuitorului palmuit, *pentru că a rostit adevărul*; răsunetul căruia veacurile le-a umplut. Iar ne-

legiuita palmă a devenit moștenirea tuturor slugilor Arhierilor silniciilor, dela cei ai restignirii Lui, până în zilele noastre, care-i tratează la fel pe cei ce îndrăznesc să creadă întru numele Lui.

Pentru aceleași motive: *că pe sine Fiul lui Dumnezeu s'a făcut.*

Pilat n'a aflat vină întru el, iar Ana și Caiafa ar fi intervenit pentru achitarea, nu pentru răstignirea lui și l-ar fi investit cu mari onoruri, *de n'ar fi vrut să le fie domn și stăpân, de s'ar fi mulțumit să le fie unealtă a visurilor lor de mărire deșartă.*

»*Inchină-te mie* — îi zic și azi Lui, în slujitorii lui adevărați, toți Caiafii — *și-ți voui da fie toate bogățiile lumii.*

Căci ce-au voit și ce voesc toți preinșii stăpânitori ai lumii, cari nu înțeleg că orice stăpânire, ce nu e simulacru, vine de Sus; — *ce voesc altceva decât să stăpânească* pe cel și pe cei ce va să-i stăpânească cu puterea celui de Sus.

Și fiindcă Cristos, nici azi, nu vrea nici nu se poate lăsa stăpânit, nici pe sine nici sufletele ce sunt ale Lui nu le lasă stăpânite decât de Cel ce le-a creat și le va mântui; de aceea slugile nedreptății neputincioase aplică și azi, pe fața Adevărului aceleași rușinoase palme — pentru aceleași pretexte.

Pentru aceea Adevărul a apucat pe mâna calăilor inconstienți în Rusia, învăluit în rușinea de-a nu fi încercat să reziste pieririi; a fost batjocorit în Spania ce a rezistat vitejește și creștinește împotriva slugilor Caiafei dela Moscova; palmuit în Germania rașiștilor celor ce vreau să reînvie dumnezeii ce n'au fost vii, decât în închipuirea unui popor neîmblânzit încă de blândețea celui palmuit pentru mântuirea noastră; cari vreau să-și facă din nou chipuri cioplite ca să se simtă justificați a nu i se închina Lui.

Zadarnică încercare, neputincioasă opintire împotriva firii, după legea neschimbată a căreia: *Nu mor viii, nici vor învia cei ce n'au trăit vreodată.*

Creștinismul, cât a fost viu, va reînvia și în Rusia lui Stalin, prietenul lui Iuda vânzătorul, și le va dărâma simulacrul amândurora, înălțând în suflete chipul lui Cristos Cel viu.

Biserica s'a mai retras și se mai poate retrage în catacombe alte decât cele romane, acum, dacă Cel de Sus așa va crede spre folosul omenirii, sufletul căreia e pe margine de prăpastii sufletești; dar va birui, va învinge, cu puterea Celui ce i-a dat tărie *să nu poată fi învinsă nici de porțile Iadului.* Va învinge prin măreția *învățăturii sale: dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele.*

Căci veacul nostru va ajunge cât mai neîntârziat să simtă că celor, ce înțeleg și au înțeles să urmeze pe Cristos cela ce s'a jertfit de bună voie pentru mântuirea fraților săi, *li se datoresc, în cursul vremilor, toate faptele jertfelnice cărora omenirea le datorează starea și cultura ei de azi.* Și că toți cei

ce se 'nchină lui Cristos cel Răstignit, și azi sunt capabili și numai ei sunt în stare de adevărată dragoste de neam și de aproapele, prin faptele vieții lor. Iar cei ce nu cred, prin faptele vieții lor, în Cel, din jertfa căruia a fășnit în lume, izvorul jertfei pentru alții, *vor rămâne să poată amăgi,* cu cuvintele, — ce nu le vor ținea de cald lipsei lor de fapte, — *pe cei ce se nutresc,* împreună cu dâșii, *din aceeași pâine a amăgirii celor mulți pentru folosul celor pușini.*

Pentru aceste motive îi ținem de rău pe cei ce au ajuns să li se pară că pot desnădăjdui a crede *că Biserica noastră* va putea fi vreodată într'adevăr *palmuită* ca să fie nevoită să strige cu Cristos fraților săi ce-și pun slugile să-i bată fără să afle vină întru ei: »De ce mă bați? Dacă părinții și strămoșii creștinești noastre au făcut rău neamului nostru, adă dovada răutății lor; iar dacă au făcut bine, pentru ce mă bați?«

Cei din jertfa sufletului cărora s'a înfruptat un neam întreg; strălucirea cărora a luminat drumul neamului întreg din întunecul veacurilor, — ce puteau să-l piardă, — la lumina unirii tuturor; cei, bunătatea sufletului cărora ne-a fost pâinea dragostei noastre de neam dela 1700 până la 1848 și dela 1848 până la 1918, — nu s'au putut schimba peste noapte, — oricât s'ar vrea plină de vrăji menite împotriva unor dușmani închipuiți; — nu s'au putut transforma în răi! Sunt și vor fi toți cei ce au fost așa cum au fost: fala și mândria neamului întreg și stâlpii stăpânirii noastre de azi. Un Samson orb ar putea doar, știind că stăpânirea Filistenilor ar dărâma-o, să-i scuture stăpânirea prăvălindu-o peste sine.

Trecutul nostru de dragoste jertfelnică pentru neam, dela renașterea noastră și a lui, — ne dă dreptul la viață veșnică în sufletul neamului.

Din ghinda semănată de ctitorii vieții de azi ai neamului nostru, va naște conștiința ștejarului tăriei noastre în puterea de viață și în viitorul neșovăelnic al neamului.

În cunoștința și conștiința acestei țării, sufletele credincioase prin faptele consecvente credinței mărturisite și biserica ce-a dat, dă și va da viață și tărie biruitoare de vremi și adversități, poate privi neclintită viitorul, sigură de dragostea neamului, conștient că-și apără binele său, apărându-ne pe noi; fiind ocrotită și mângăiată, ocrotiți și mângăiați toți cei ce-L urmează, de siguranța ajutorului Celui ce ne-a zis: Nu te teme turmă mică și credincioasă; peste pușine ai fost credincioasă, peste multe te voiu pune.

Nu te teme, căci eu am învins lumea.

preot profesor Augustin Cosma

Redacția „Vestitorului“ dorește tuturor ctitorilor și colaboratorilor Sărbători fericite! Cristos a înviat!

† CARDINALUL IOAN VERDIER

„Il est le plus parfait Français”
(Gabriel Hanotaux de l'Académie française)

La 9 Aprilie 1940, adoarme în Domnul, cu totul pe neașteptate, cardinalul Ioan Verdier, arhiepiscopul Parisului. Ceva mai înainte, fusese supus unei operațiuni chirurgicale. Făcându-i-se rău, în dimineața zilei amintite, la orele 2, 45 e chemat duhovnicul sanatorului Saint Jean de Dieu, unde zăcea eminentul prelat, să-i dea ungera de pe urmă. Intrebându-l acest preot, cu cuvintele Ritualului: »Jertfești-ți viața?» bolnavul se închină profund, repetând cuvintele spuse ceva mai înainte: »Inchin jertfa vieții mele pentru eparhia mea, pentru preoții mei, pentru congregația călugărească Saint-Sulpice și pentru Franța».

Ioan Verdier se naște la 19 Februarie 1864 în Lacroix-Barrez (Aveyron). După studiile teologice din Rodez, el intră în Congregația Sulpicienilor din Paris. Această congregație îl trimite la Roma să-și ia doctoratul în teologie și drept canonic. La 9 Aprilie 1887 e hirotonit preot în basilica San Giovanni din Lateran.

Înapoiat în țară, el predă filosofia în seminarul din Périgueux, apoi la Lyon, unde e și rector în 1898. În 1905 e profesor de teologie în seminarul Saint-Sulpice din Paris, iar în 1912 director al Seminarului carmelit din același oraș.

În 1920 e profesor de teologie morală la Institutul catolic din Paris. În 1927 e vice-superior general, iar în 1929 superior general al Sulpicienilor. În același an, cardinalul Dubois îl face vicarul său general și-l propune Sfântului Scaun pentru a fi numit protonotar apostolic.

După moartea acestui cardinal, lată-l în scaunul arhiepiscopal al Parisului. La 16 Decembrie 1929 e numit cardinal al Bisericii Romane cu titlul de presbiter al bisericii Santa Balbina și hirotonit episcop de însuși Papa Piu XI. La 6 Ianuarie 1930 are loc înscăunarea sa de cardinal-arhiepiscop în catedrala Notre-Dame din Paris.

Acum începe apostolatul său, apostolatul prezenței, o iradiere călduroasă a simplității, a modestiei, a spiritului de credință, a umilinței, a înțelepciunii, a renunțării, a răbdării, a mortificării, a fertării, a bunătații, — virtuți ce împodobesc pe orice om mare. Să mai amintim oare de figura lui cu desăvârșire franceză, de zâmbetul său părintesc, de fineța spiritului său, de inflexiunile neuitate ale vocii sale? Vorbind în toamna anului 1938 cu domnul *Gabriel Hanotaux* de la Academia franceză despre el, d-sa mi-a declarat textual: Cardinalul Verdier e cel mai perfect francez; el e încarnațiunea tuturor virtuților rasei noastre. Figura lui merită să fie pusă alături de cele mai strălucite din bogata galerie de mari figuri bisericesti

ale Franței. S'a văzut aceasta mai cu seamă când Eminența Sa a luat inițiativa construirii de noi biserici la Paris. Pentru a ridica 60 de biserici noi, câte găsise că sunt indispensabile pentru nevoile sufletești ale vastei sale arhidieceze, el lansează un împrumut amortibil la un termen potrivit. Împrumutul lansat de cardinal are atâta succes, încât suma de 20 milioane de franci, necesară pentru începerea construcțiilor, se acoperă în patru ore. Când provincia vrea să participe și ea la această măreață operă, iscăbind și ea bonuri de împrumut, nu mai e cu puțință; operațiunile se încheiasară.

Acest succes nemai pomenit îl încurajează și mai mult. După zidirea primelor 60 de biserici, Eminența Sa începe construcția altor 50 de lăcașuri sfinte, tocmai pe timpul șomajului și al celei mai acute crize economice internaționale. La câte mii și mii de existențe nu le-a asigurat bunul prelat pânea trupească și sufletească, fără de care omul nu poate să trăiască?! Un ziar japonez, vorbind de »șantierele cardinalului«, scria că această întreprindere e cea mai grandioasă dintre întreprinderile particulare, cunoscute în istoria universală. Pentru a întreține viu interesul publicului pentru aceste lucrări menite să recreștineze o lume păgână ori împăgănită de civilizația modernă, cardinalul Verdier organizează apoi vizitarea acestor șantiere în autocare deosebite, sub conducerea unor experți, în stare a da explicațiunile necesare și a trezi interesul tuturor pentru aceste opere.

Tot asemenea a știut să organizeze »valizele cardinalului«, pachete cuprinzând obiecte devoționale (cruci, rosare, scapulare, etc.) dar mai ales cărți, reviste, ziare bune, creștinești pentru soldații din tranșeele actualului război european.

Toți admiră înțelepciunea, prevederea, tradiționalismul pătrunderea sa adâncă, fineța analizelor, claritatea expunerilor sale. Deși era unul din cei mai ocupați oameni ai timpului (având peste cinci milioane de credincioși!), totuși era totdeauna afabil, niciodată grăbit, plctisit, descurat, gata oricând să dea unui frate mai mic al său o mână de ajutor. Nu voiu putea nicidecum uita părinteasca grație cu care m'a primit în audiență în anii 1937 și 1938, când la această din urmă dată — volam să-i solicit o înaltă intervențiune pentru a obține favoarea unei mari personalități culturale franceze, intervențiune pe care Eminența Sa s'a arătat dispus s'o facă pe lângă anumite condițiuni, dar care mai pe urmă, slavă Domnului, era de prisos.

Vrând catolicii francezi să facă un film cu hirotonirea preoților, cardinalul Verdier trebuia să vină și el la mai multe repetiții și să se lase mereu fotogra-

fiat, când de aproape, când dela distanță, — un adevărat supliciu. Când cineva își arătase mirarea pentru toate aceste încercări, cardinalul îi zise: »Ce importă, dacă acest film face și el ca bunul Dumnezeu să fie puțin mai mult iubit?«

E de sine înțeles că înaltul prelat a fost de multe ori legat pontifical: la Lourdes, în 1930; la centenarul conferințelor S. Vincent de Paul, în 1933; la întâiul congres catolic cehoslovac, în 1935; la Dakar, în Africa franceză, în 1936; la congresul euharistic național din Alger, în 1938 etc. De asemenea e explicabil, dacă a avut o serie întregă de înalte decorațiuni franceze și străine. Nu putem trece cu vederea, în deosebi, faptul că atunci când universitatea cehoslovacă din Praga i-a transmis și lui, ca și Em. Sale cardinalului Baudrillart, diploma de »doctor honoris causa«, ea a declarat prin gura reprezentanților ei, că de numele cardinalului Verdier se leagă cea dintâi legațiune pontificală deplin reușită. Lucru foarte remarcabil!

Ca membru al Sacrului Colegiu, el făcea parte din congregațiile: Orientală, de Propaganda Fide, a Seminarelor și Universităților.

Această privire fugară ar fi și mai incompletă, dacă n'am aminti dragostea și alipirea lui fiască față de scaunul S. Petru. Vorbind nu de mult despre întâia enciclică a Papei Piu XII »Summi Pontificatus«, el scrie: »Nu știu, dacă o enciclică papală a avut vreodată un consens atât de unanim și de adânc. Tragicele împrejurări în care ne aflăm, fascinantă personalitate a Papei, unica grandoare a conclavului care l-a ridicat la Supremul Pontificat, în sfârșit reflexul marului Papă în momentele cele mai însemnate ale ocâr-

muirii sale, explică în parte entuziasmul cu care a fost salutată apariția acestui document pontifical. Era așa de mult așteptat. Cu toate acestea, adevărata cauză a universalei bucurii e însuși cuprinsul enciclicei, mai cu seamă tonul ei.

Cuvântul lui Pius XII are o fascinație așa de pătrunzătoare. Nu e cuvântul ordonat, metodic, rece, aproape impersonal al învățatului. Cu toate acestea se găsesc formule corecte, întocmite cu înțelepciune, câte odată enigmatice de diplomat. Se admiră de bună seamă tradiționala doctrină a Bisericii, corectitudinea și precisiunea terminilor: omul învățat se cunoaște bine. Dar atracțiunea adevărată a acestor pagini e de aiuria. E sufletul adânc profețesc, care ne împărtășește rezultatele meditațiilor și ale rugăciunilor sale. Adevărul ce ne presintă e un adevăr cald, iubitor, viu. După cuvântul care luminează mintea, un epitet, un text din S. Scriptură, un incident aduc adevărul, oricât de înalt, în intimitatea inimei noastre. De aceea omul nu se mai împotrivesc adevărului desfășurat cu iubire... Binecuvântat fie Sfântul nostru Părinte pentru aceste pagini ce au trezit în lume atâta însuflețire, atâtea nădejdi! Noi le vom străbate împreună, pentru a le înțelege mai bine și pentru a le înfăptui după puterile noastre!«

Aceste cuvinte sunt din introducerea strălucitelor sale comentare la numita enciclică, tipărite în buletinul său diecezan. Le-am citat, pentru a arăta că unde e atâta dragoste și înțelegere pentru cuvântul Părintelui comun al creștinătății, acolo nu poate să lipsească darul și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Odihnească în pace! (R. i. p.).

Pr. Ioan Georgescu

Invierea, un adevăr de credință nerăsturnabil

Praznicul Paștilor aduce bucurie totdeauna în sufletul creștinilor. El ne reamintește că cel ce a fost crucificat, a înviat cu a sa putere. În cluda tuturor precauțiilor puse la cale de dușmanii nemiloși în fața celui așezat în mormânt, nimic sunt soldații străjeri, nimic platra, nimic sigilarea, nimic toată grija concentrată asupra mortului. *El s'a sculat cu mărire.*

Și dacă a înviat din morți — ne spune Sfântul Pavel — începătura celor adormiți s'a făcut. Căci de vreme ce prin om a venit moartea, prin om și învierea morților. Și precum întru Adam toți mor, așa și întru Cristos toți vor învia (I Cor. XV 20—22).

Din cuvintele acestea, *învierea noastră*, apare în mod evident. Inșă sunt și de aceia, cari nu cred, nu vreau să recunoască acest adevăr și trăiesc, gândesc, ca și cum cu moartea totul s'ar isprăvi: contestă puțința Creatorului de a se reface creatura în trup și suflet după moarte, și duc o vieță ca și cum n'ar exista nici înviere nici veșnicie. În butul acestor afir-

mații, adevărul nostru stă sus și tare, nu importă că cel certați cu morala creștină îl recunosc ori ba.

Există înviere. Cine îndrăznește să dubiteze de aceasta în prezența minunilor, pe care brațul Celui Atotputernic le face în cer și pe pământ, în ordinea naturală și în cea a grației? Cu un cuvânt numai, El a creat toate și tot ce există, își are începutul dela El. La glasul său aștrii strălucesc și mâna Lui e aceea care acopere pământul cu flori și fructe. Și dacă El le-a făcut pe toate, le și conduce pe toate. Vieța și moartea sunt întru a Sa putere. Acesta-i un adevăr întipărit de altfel în cea carte a naturii pe care Dumnezeu o ține încontinuu deschisă în fața ochilor noștri. Să privim numai această natură: cum noaptea și ziua se succed una alteia; frunzele și florile se închid seara ca să se redeschidă dimineața la căldura și lumina razelor solare; grăuntele putrezește în pământ ca să înverzească și să producă rodirile de lipsă nutriției. Chiar noi după părerea medicală,

ne refaceam în fiecare zi în organismul nostru atât de complicat alcătuit, fără să observăm aceasta. Cine e care reînnoește fără încetare fața pământului cu sosirea primăverii, o împodobește, o îmbracă așa de frumos? Acela e o ființă supremă, care dacă poate face aceasta, de ce n'ar putea ridica la o nouă viață trupul acesta în care trăim?

Nici un motiv nu stă contră. Căci dacă a fost un timp, când n'am existat și El ne-a făcut, să nu poată tot El a ne ridica trupul din mormânt? Se poate ca acela care a găsit fărăna trupului nostru spre a ne crea, să nu poată s'o regăsească spre a ne învia. Se poate ca acela, care a putut compune și alcătui măduările noastre când ele nici nu erau, să nu poată să le refacă după ce s'au descompus prin moarte? În altă ordine de idei, noi credem că pâinea și vinul oferite la altar, încetează de a mai fi atari și la cuvintele consacării ele devin în mod tainic Trupul și Sângele lui Cristos. Și acela, care o săvârșește aceasta și schimbă substanța lucrurilor, să nu poată face trupul nostru părtaș de nemurire, să nu poată aduce la viață inima care a făcut-o pentru Dânsul? Bunătatea lui se împacă așa de bine aici, cu puterea.

Dar par'că aud o obiecțiune. Trupul nostru e neputincios, slab și vinovat. Totuși el e biserica Spiritului Sfânt, și Dumnezeu vrea ca păcătosul să trăiască și nu să moară. El nu vrea numai să-i dea orice viață, ci încă o viață nemuritoare. Aceasta reiese nu numai din cuvântul Său cât mai ales din voința manifestată prin *creațiune*. Anume creindu-ne, el ne-a făcut după chipul și asemănarea Sa, imprimând sufletului nostru facultatea de a cunoaște și de a iubi. Dar prin chiar faptul acesta, a nobilitat lutul din trupul nostru și a făcut să se reverse peste noi o strălucire din frumusețea Sa necreată. Ori, El nu putea voi să lase distrugerii un trup pe care atâta l-a onorat prin creațiune. La aceasta ne duce și *legătura intimă* ce este între trup și între suflet și împreună convețuirea lor aici pe pământ. Unul altuia e asociat și numai împreună formează omul. Dar dacă ei sunt uniți împreună, prin o legătură atât de izbitoare, se poate ca sufletul la urmă să fie lăsat singur, lipsit de tovărășul său în eternitate? Fără'ndoială că atunci nu se poate concepe viitorul nostru veșnic, dacă n'am fi întregi cu cele două componente, care ne fac cea ce suntem.

Dar să mergem mai sus, în acest raționament, conduși de lumina credinții și să ne cugetăm la puterea și viața ce o dau *sacramentele și trupului nostru*. Și acum, se poate ca acel trup însemnat cu semnul crucii, spălat cu apa botezului, întărit cu celelalte taine, invitat de Isus la banchetul iubirii Sale, în Sfânta Cuminăcătura, se poate ca acesta să fie pradă stricăciunii pentru veșnicie? Deci, dacă noi suntem făcuți pentru nemurire și vom învia. Dumnezeu vrea și poate, deci o va și face aceasta. Aceasta se împacă în rândul al doilea și cu dreptatea sa.

Și acest adevăr se ilustrează și mai bine din rolul ce l-a avut în lume Isus, Mântuitorul nostru. Prin păcat a venit în lume moartea. Dar păcatul și moartea sunt accidente survenite naturii noastre, una aducând ruina sufletului și alta a trupului. Isus venind în lume, a ridicat blestemul ce era asupra noastră și nimicind domnia păcatului, a distrus și pe cea a morții. E adevărat că și una și alta există încă, dar numai pentru o vreme. Când păcatul vrea să stingă din noi viața divină, avem la îndemână Sacramentele, care slăbesc cu totul efectul lui. Dacă moartea e pedeapsa păcatului, îndată ce păcatul e șters, trebuie să dispară și moartea. Și cum Isus a răscumpărat sufletul dela păcat, a răscumpărat și trupul nostru dela moarte. Alt-cum răscumpărarea n'ar fi o operă completă, i-ar lipsi ultima trăsătură din acea mare lucrare pe care Fiul lui Dumnezeu a venit să o săvârșească pe pământ. Dar nu, nimic nu-i lipsește. Ne-o spune doară El așa: »Eu sunt învierea și viața, tot cel ce crede întru mine, nu va muri în veci«.

La acestea, se mai adaugă și faptul că noi suntem *măduările trupului mistic* a lui Isus, iar El capul. Va trebui deci ca și El, să gustăm moartea ca să ajungem la o nouă viață. Dar unde e capul trebuie să fie și membrele. Invinși cu cel dintâiu Adam care era din pământ, vom triumfa cu al doilea care e din ceriu. Așa că nici trupul nu va pieri cu totul, ci acolo în veșnicie oamenilor li e destinat un viitor comun, fie acela de răsplată ori de pedeapsă. Deci și trupului i s'a făgăduit veșnicia și așa moartea nu e ultimul termen al vieții noastre, ci o schimbare trecătoare în modul de a fi al nostru. Așa că piatra mormântului nu închide în sine pulberea și rămășițele prețioase ale trupului, care n'a căzut sub secera morții decât să se ridice într-o zi la porunca lui Dumnezeu, ca să se îmbrace în mărire și nemurire. Din acest motiv exclamă și Iov: »Știu că Răscumpărătorul meu e viu și că el în ziua cea de pe urmă va ridica iară din țărână acest trup care se destramă și din carnea mea voi vedea pe Dumnezeu. Pe El îl voi vedea și ochii mei îl vor privi, nu ai altuia, aceasta e speranța mea neclintită«. (Iov XIX 25-27).

Ca să ne bucurăm de aceasta vedere fericitoare odată, să ne pregătim de pe acum, cu trupul și sufletul la ea. Așa învierea noastră va fi chizășie sigură de mântuire și un adevăr nerăsturnabil al credinții noastre.

Păr. Nicolaie Cristea

Cea mai frumoasă și cea mai populară carte ce s'a scris despre

SFÂNTA LITURGHIE

a apărut în sfârșit și în prelucrare românească. Un volum de 416 pagini de doctrină sănătoasă, luminată și făcută vie cu fapte istorice culese din viața suprafirească a Bisericii.

Prețul 40 de Lei cuprins porto.

Mănăstirea Franciscană rom. unită
Str. Piața Ioșia 16
Oradea.

O scrisoare

Distinsul amic al Românilor, conferențiarul admirat de o lume întreagă, neuitatul oaspete dela Paștile 1939 al municipiului nostru, P. S. Sa *Roger Beaussart*, arhiepiscopul-vicar al arhiepiscopiei acum văduvite a Parisului, adresează părintelui I. Georgescu scrisoarea următoare, de un interes palpitant :

„Speram acum două luni să refac o călătorie în scumpa voastră țară și, natural, n'aș fi lipsit să vă văd și să recurg la afectuoasa voastră îndatorire. Din nenorocire, lucrurile nu s'au aranjat, cum aș fi voit, și acum nu pot să plec până în toamnă! Veneratul nostru cardinal a suferit o operațiune, care va fi urmată de alta după aproximativ două luni [de atunci, se știe, Eminența Sa cardinalul Verdier a cedat, spre marele regret al întregii creștinătăți]; deci, practic, el nu se poate dispensa de vicarul său general (eu sunt cel mai nevârstnic — nu îndrăznesc să spun cel mai tânăr și cel mai destoinic).

Cât sunt de mișcat de toate cele ce-mi scrii. Am primit mai multe scrisori foarte bune, care glăsuesc la tel, cu prilejul aniversării ce-mi rămâne atât de scumpă. Tot ce privește țara voastră și viitorul ei, mă pasionează. Mă silesesc să descifrez „Vestitorul“, înarmat cu o

gramatică și un lexicon. Dar, vai, o limbă nu se învață la 60 de ani!

Cu câtă bucurie am aflat de visita episcopilor voștri la Sfântul Părinte. Revedeam în gând pe acești venerabili chiriarhi: Il. PP. SS. Nicolescu, Frențiu și Hossu, cari mi-au dovedit o bună voință atât de părintească și căroră le păstrez o vie recunoștință și o frățească alipire. Din toată inima mă rog pentru interesele Sfintei Biserici în România și pentru opera prin excelență de bună înțelegere între ortodocși și catolici, la care lucrați așa de bine.

De un an încoace am trecut prin ore tragice. Cu emoțiune îmi amintesc de mobilizarea generală română, al cărei martor am fost. Acum noi suntem în arme, plini de încredere și de curaj, dar, pot să vă asigur cu bună credință, fără ură împotriva dușmanilor cari, ei înșiși, suferă de o dureroasă stare de lucruri. Pot să vă încredințez că pretutindeni, în Franța, simpatia cea mai vie vă întâmpină pe voi și națiunile amenințate. Să cerem dela Domnul ca victoria care va fi fără îndoială scump plătită, să ne aducă tuturora siguranță deplină“.

Chezășia nădejzii

În sera zilei când Isus muria pe Cruce, pământul s'a cutremurat din temelii. Par'că ar fi refuzat să mai rabde pe oamenii cari și-au ucis Creatorul. Era un cutremur de groază, care chema toate elementele firii să jelească, împreună cu soarele, stingerea vieții. În zori de zi, când femeile mironosițe aleargă la mormânt să ungă trupul Răstignitului, pământul se cutremură din nou. Dar de data aceasta cutremurarea lui e un fior de bucurie. El nu se mai cutremură de indignare, ci ca să odrăslească zilele mântuirii și ale bucuriei. Și îngerul coboară din cer, se apropie de mormântul gol și se așează pe piatra răsturnată ca un învingător pe scaunul mării sale. Femeilor cucernice cari îl căutau pe cel mort, îngerul le spune un singur cuvânt — sinteza întregii răscumpărări — »S'a sculat, nu este aici!« Dreptul, pe care fricoșii învățăcei l-au așezat în mormântul de piatră, s'a sculat cu mărire.

Pentru Mântuirea oamenilor, El a răbdat trădarea și ocară, lepădarea și părăsirea, a primit crucea și moartea. Dar fiind Fiul Lui Dumnezeu, împăratul și domnul tuturor, stăpânul vieții și al morții, biruitorul puterii morții, a ieșit din mormânt cu slavă, ca la începutul vremilor când a chemat lumea dintru neștiință la viață.

A spus mulțimilor că grăuntele de grâu dacă nu potrezește în pământ, rămâne singur și nu aduce roade ;

nu va încolții, nu va rodi și nu va produce aluatul pentru frământatura cea nouă, de nu va muri întâi în pământul cel roditor. Și în aceste cuvinte tainice se umbria pe sine înșuși. Era de lipsă mormântul; trebuia învierea. Fără de suferințe și fără de moarte nu și-ar fi pecetluit învățăturile. Fără minunea Invierii poate ar fi rămas zadarnici cei treizeci de ani de propovăduire, iar patimile sale ocară pentru toate veacurile. În învierea Lui, creștinismul are cea mai puternică îndreptățire a ființei și a învingerii sale.

Ce izbândă! Întâiul »Cristos a înviat« intonat de mironosițele femeii pe povârnișul Calvarului, pe drum, dealungul veacurilor, a devenit cor puternic ce a răsunat în lumea întreagă înfrățându-se cu istoria ei. Căci civilizația și progresul, geniul și cultura, știința și arta, eroismul și martiriul nu au înțeles fără lumina Invierii. Temelia și razimul oricărei mări omenești au un punct fix numai pe piatra răsturnată a mormântului lui Cristos. Intreaga civilizație creștină — iar civilizație și creștinism sunt una -- se întemeiează pe minunea Paștilor, adevăr scânteietor care a înspăimântat puterile iadului, a uimit cu strălucirea sa Atena și Roma, pecetluind pentru totdeauna soarta raționalismului tuturor școalelor și a tuturor negațiunilor.

Dela freamătul de bucurie a Sionului, pricinuit de noava vieță a Răscumpărătorului, au trecut aproape

douăzeci de veacuri. Dar bucuria pe care Paștile o trezec de fiecare dată în milioane de suflete e aceeași ca în cea dintâie dimineață a Învierii. Azi, ca atunci și ca totdeauna, chipul celui înviat se înalță majestuos pe altarele bisericilor noastre, încunjurat de lumină și acoperit în fum de tămâie. Și noroadele se adună să-i cânte slava ca și mulțimile evanghelizate de Petru și răpite de elocvența lui Pavel. Azi ca și atunci, frunțile și genunchii se pleacă în smerită închinare, iar din inimi se înalță rugăciuni fierbinți spre cer, căci credința și dragostea față de Cel răstignit și înviat a suprimat distanța înfinită ce despărțea pământul de cer.

Gândul la Cristos cel înviat trezește în inimi un suflu nou dătător de viață. Credința într'o viață nemuritoare plinește din belșug dorințele; nădejdea, pe care omul nu o poate da nici lua, aduce resemnare în suferințe, curaj în slăbiciuni, seninătate netulburată chiar și când lipsește cu desăvârșire orice mângâiere omenească. Toți acei, cari urcă Calvarul greu al vieții, purtând crucea nenumăratelor umiliri, simțesc la acest praznic o lumină lăuntrică ce aprinde credința neclintită în dreptate și în răsplată, căci Cristos care »s'a sculat pentru îndreptarea noastră«, este »începătura celor adormiți«. Pentru indivizi ca și pentru societate. Este o dreptate care întrece mintea oamenilor, pedepsește, răscolește și sfâșie popoarele ca aceste să ispășească slăbiciunile morale, greșelile și rătăcirile. Neamurile sunt supuse dealungul veacurilor la pedepse și chinuri groaznice ce nu încetează decât atunci când

pământul se curățește din nou. Aceasta o spune istoria oricui cine știe să citească într'ânsa cu ochii credinții. Chiar și când toate prevestirile sunt de moarte, mila dumnezească — care totdeauna se înfrățește cu dreptatea — rânduește prin suferințele lumii, noua primăvară a învierii. Totdeauna lumea ispășește ca să învie. Zilele pe care le trăim dovedesc din belșug acest mare adevăr.

În fine Paștile adumbresc și soarta Bisericii. Ea singură între toate așezămintele vremelnice are nemurirea. Oricât de lungi și sfâșietore să-i fie suferințele, ea are siguranța absolută a învierii. Nu s'a turburat niciodată pentru nebulia omenească care a însoțit diferitele etape ale istoriei sale. Nici atunci când prigonitorii căutau să o înnece în sângele propriilor ei fii. În amurgul întunecos al tuturor Vinerilor ei mari, ea zăria la orizontul îndepărtat întâile fâșii de lumină ale învierii. A fost și este mândră să sufere pentru Cristos. Suferințele în loc să o îndepărteze de El, o pironesc și cu mai multă tărie pe Cruce alături de El, care în vederea bucuriei a răbdat crucea. (Evr. 12, 2). Și pe lemnul durerilor ea stă senină, dându-și seamă că nu se poate încununa cu flori acela care se mândrește cu un cap încununat cu spini. Ea nu uită vorba întemeietorului ei, că grăuntele de grâu numai atunci încolțește și aduce roadă la seceriș, dacă întâi putrezește în pământul roditor. Pe cerul creștin, deasupra negurei relelor și a furtunilor năpraznice, e seninul Învierii ce nu se întunecă niciodată.

Cumințenie și omenie

de Dr. V. Gherman

Majoritatea absolută a oamenilor tinde și vrea să devină și să fie »modernă«, adică: la moda vremii. Desvoltarea tehnicii a făcut posibile o sumă întreagă de condiții avantajoase pentru a ușura viața omului din zilele noastre. Ar fi la mintea sănătoasă a omului să se presupună, că, dacă ne putem asigura existența cu mai puțină muncă, atunci cei din zilele noastre să utilizeze mai multă vreme pentru formarea lor sufletească. Din contra . . . nicipând nu a fost lumea mai grăbită și nu s'a plâns mai mult că nu are vreme, ca în epoca vitezei. Adevărul este că trăim o viață desorientată, plină de contradicții.

Am căzut cu toții jerră puterii banului. Fiecare vede, cum capitalul ridică blockhausuri, asigură confort și, oricât de suspect ar fi, dă cinste și onoruri. Nicipând pentru mai mulți și mai convingător nu s'a exteriorizat atotputernicia argintului. O schimbare profundă s'a produs în mentalitatea oamenilor. Câți nu salută o mașină elegantă, fără să știe că cine este în ea, din lașitate și din îngâmfare. Curioasă contradicție, fiindcă îl zăpăcește luxul și vrea să creadă cei din prejur că ce cunoștințe simandicoase are. La o sindrofie, celea mai alese fețe să închină în fața duduie-

lor elegante și luxoase, fără a le mai cerceta. Oameni de azi nu mai au convingeri, convenționalismul justifică minciuna și înalță lașitatea.

În aceasta atmosferă decadentă noțiunea autorității a suferit și ea o completă denaturare. Caută fiecare a ajunge mai mare în fața semenilor săi, în felul și prin felul cum gândirea acestora judecă lucrurile. Iată cum ajungem să-i] vedem în zilele noastre chiar și pe mulți din reprezentanții spiritualității închinați în fața materiei. Ravagiile pe cari aceasta admirație înconștientă a materialismului ni le produce sub raport sufletesc, sunt marea și adevărata noastră tragedie, fiindcă: s'a ajuns până acolo încât o judecată cuminte și o atitudine de omenie să fie atât de rare, încât mulți le cred bune de extirpat ca să nu tulbure ordinea obicinuită a lucrurilor, provocând neplăceri incomode. Deoarece lumea a ajuns robită aurului, fiindcă îi admiră omnipotența, chiar reprezentanții autorității morale își închipuie, că lumea se va proșterne înaintea lor dacă vor avea și ei atitudini ferme, dictatoriale; așa vreau și așa fac. Și adevăratul pericol al boalei stă în faptul că este foarte contagioasă, cuprinzând resorturi tot mai gingașe.

Dar în aceasta stare a lucrurilor, care confundă civilizația cu cultura, caută să împrumute spiritualității, pentru a o investi cu autoritate, apucăturile omnipotenței materiale — trebuie să se facă lumină. De învierea Mântuitorului, fiecare intelectual, fie mic, dar mai ales mare, să reînvie în sufletul său vechea și frumoasa noastră tradiție de pe alte vremuri. Să nu se lase nimeni amăgit de faptul că, trăind într'o lume de lașitate a interesaiilor nevertebrați cari caută pururi să parvină, apucăturile de potentați se bucură într'adevăr de consacrarea ce instinctiv o dă mulțimea adevăratei autorități. Aceia, cari în acestea vremuri grele avem vre-un rol în viața publică și prin experiența zilnică ne putem da seama de adevărata față a lucrurilor, putem simți marile realități care zac în străfunduri sufletești. Cumînțenie caută lumea, a unor oameni, care fără interes și fără patimă știu să caute

adevărul. Interesul material sau patima sunt la fel de vinovate, ba poate interesarea celor necăjiți de greutățile vieții este într'o măsură oarecare scuzabilă, față de patima oarbă a celor mari, pe care nimic nu o poate scuza. Atitudine de omenie așteaptă lumea, care îi admiră pe cei curajoși, îi cinstește pe cei sinceri, îi apără pe cei cu dreptate, îi ridică pe cei chemați, îi recompensează pe cei într'adevăr vrednici și îi pune la locul lor pe cei la mai puțin destinați, judecând după norme pe care nu persoana noastră este chemată a le formula și impune.

Numai astfel se poate crea, prin ierarhizarea valorilor morale, o ordine în lume, care să poată tinde spre perfecțiune cu pretenția de a se prelunghi în vecinicie — singura posibilitate, de a putea crea în viața de acum condițiile unei străduinți — spre eternitate, înviind cu adevărat în Cristos.

Conferințele Reuniunii Femeilor Unite

Continuând programul de conferințe fixat pentru Păresimi, Reuniunea Mariană a Femeilor Unite, a invitat pentru Duminecă, 7 Aprilie a. c. pe distinsul profesor dela Academia teologică din Blaj *Dr. Augustin Popa*, strălucit conferențiar și publicist. În sala arhiplină a Municipiului, D-Sa a dezvoltat subiectul de palpitantă actualitate »Război și Pace«. Logica-i strânsă și convingerea adânc creștinească au făcut ca această splendidă conferință să fie ascultată și urmărită cu atenție încordată până la sfârșit.

Domnia sa anunță auditorul, că intenționează să dea nu soluții savante chestiunilor în legătură cu războiul de azi și de totdeauna, ci să aprindă o lumină la care să coboare fiecare în străfundul sufletului său și acolo să caute răspuns și deslegare. De izbucnirea și de toate erorile lui sunt vinovați toți oamenii: ca indivizi și colectivitate, pentru că s'au abătut dela izvorul dătător de viață și fericire; dela Dumnezeu și adevărul lui etern și imutabil. Războiul actual și cel de totdeauna, este o scadență fatală și inevitabilă. Războiul extern este o reflexie fidelă a celui din suflet. Cauzele războiului sunt nu economice ci psihologice, cel extern este numai o proiecție a celui din lăuntru.

Războiul de azi, care socotind tehnica modernă și contribuția geniului omenesc, ajuns la culmi supreme, se promite a fi mai înfricoșător ca cele din trecut. Procesul de dezechilibru a început cu emanciparea treptată a omului de sub legile create de Dumnezeu. Renașterea a reînviat zeitățile păgâne, cu întregul lor cortegiu de destrăbălare. Reformațiunea a separat mintea de Dumnezeu, punând pe Dumnezeu în fața scaunului de judecată a minții omenești. Revoluția franceză a separat pe Dumnezeu de organizația de stat cu orgoliu. A urmat materialismul cu negarea oricărei puteri supranaturale, lipsind astfel morala par-

ticulară și publică de suport și sancțiune. Așa s'a ajuns la lozinci de primat al forței brute față de spirit și adevăr. Urmarea? O gonire totală a lui Hristos din viața statului, din familie, (neomaltusianism) din artă (l'art pour l'art), din teatru, cinematograf, etc. Așa s'a ajuns la desnodământul fatal.

Atâta pentru prezent. Pentru viitor?

Pacea dacă se încheie, indiferent cine va fi învingătorul, nu poate să fie decât o pace, care să facă să triumfe adevărurile eterne, cari nu pot fi răsturnate. Această pace, nu o vom semna noi, dar îi vom da timbrul mentalității noastre. Căci aceasta nu poate fi alta decât răsturnarea spiritului care a produs războiul, de care ne-am îngrozit ca de propriul nostru făt monstru.

Așezarea nouă a omenirii? Nemiloasa distrugere a liberalismului și totalitarismului. A liberalismului, care a inversat lumea făcând din mașină om și degradând pe om la mașină. Un mincinos umanitarism, care majorității omenirii n'a putut să-i dea nici pâinea de toate zilele și care e vinovat de toată gama nedreptăților sociale. A totalitarismului care suprimă viața indivi-

ATENȚIUNE!

ATENȚIUNE!

Pe data de 1 Aprilie a. c. tmi mut atelierul meu de croitorie civilă și ecleziastică din str. Nicolae Jiga 10/a în Parcul Carmen Sylva 6.

Confecționez reverenți și haine civile cu prețurile cele mai scăzute.

ALEXANDRU FAZEKAȘ
croitor

duală, sufocând cel mai ales dar al naturii: libertatea, fără de care omul nu este ființă cu înțelegere și voință; singurele daruri, cari îl ridică deasupra animalului.

Conferențiarul își termină spusele prin reproducerea câtorva citate din enciclicele papale: »Quadragesimo anno« și »Mit brennender Sorge« ale lui Pius XI și face o scurtă analiză a enciclicei »Summi Pontificatus« a papei Pius XII. Insistă în mod deosebit asupra cuvântării de Crăciun a supremului Pontif, care în linii generale a dat principiile generale ale păcii dintre popoare. Pentru noi Români e o deosebită mângâiere că Vicarul lui Hristos, din locul de autoritate supremă spirituală ce ocupă, a declarat implicit consfințirea dreptului la plaiurile noastre străbune și libertate față de orice încercare de stăpânire străină și nedreaptă, prin accentuarea ca prim desiderat al păcii ce va să fie: libertatea tuturor neamurilor mari și mici și imoralitatea oricărei dominații ca una ce nu cadrează cu adevărurile divine a căror biruință nu se poate împiedeca.

*

Duminecă, în 14 Aprilie, a avut loc a patra și cea din urmă conferință din ciclul organizat de Reuniunea Femeilor Unite de sub prezidenția D-nei *Dr. Elena Stan—Cădariu*, căreia îi revine în mare măsură reînvierea acestei Reuniuni cu un trecut așa de bogat. Conferința a avut loc în fața unui select și numeros public, în sala Municipiului și a fost ținută de *Dr. Victor Gherman*, medic, aj. de primar.

Cu competența-i și convingerea cunoscută, D-Sa face câteva adânci reflexii, arătând partea de contribuție din trecut, precum și acea pe care o poate aduce azi și în viitor catolicismul cu tot ce are el mai bun la renașterea noastră națională.

D-sa începe justificându-și titlul conferinței: *catolicism și românism*. Nu admite vagul, cu atât mai puțin echivocul. În împrejurările critice de astăzi, când situația națională și mai ales internațională cere examinarea cea mai atentă a tuturor valorilor spirituale, noi nu ne putem complăcea în haos, în nebulozități. E timpul ca după lungi, prea lungi hibernări să înceapă primăvara sufletească a neamului românesc. Nu e așa de mult (abia două sute și ceva de ani), de când patriarhul Ierusalimului Dosoftei, trimițând cu Teodosie al Ungro-Vlahiei pe Atanasie Anghel de vladică în Ardeal, între alte instrucțiuni, îi da și porunca de a nu sluji românește, ci numai slavonește ori grecește, limba românească fiind »proastă și îngustă«. După o sută de ani Gheorghe Lazăr nu poate ajunge episcop român din pricina aceleiași habotnicii, dovedită acum de ierarhia sârbească din Banat. La fel păfește contimporanul său Gheorghe Asachi, exilat de ura grecească în Rusia, fiindcă are cutezanța să cheme profesori români dela Blaj în Iașii Moldovei și să înceapă opera de Renaștere a României. Opera e

întregită de S. Vulcan în părțile Bihorului, de Aron Pumnul în ale Bucovinei, de Simion Bărnăușiu în Moldova, de Ion Maiorescu în toate provinciile române, dar mai ales de strălucirii reprezentanți ai Școlii Transilvănene. Acești reprezentanți nu sunt numai triumvirii Micu—Șincai—Maior, ci și alții după ei. Români uniți din Bihor au avut chiar în Academia Română doi oameni de mare valoare: Alexandru Roman și Iosif Vulcan. Dar câți au fost cari s'au pus smeriți în slujba neamului, fără să-și fi așșat în chip deosebit convingerile lor religioase? Astăzi, această rezervă nu se mai poate admite. Naționalismul bolnăvicios, împins până la șovinism de o parte, materialismul și hedonismul sălbatec, dus până la ateismul militant de altă parte, cer orientări sigure, precise, indiscutabile. Adevărul e, prin esența sa, etern și universal. Cu mijloace reduse, în timp și spațiu, el nu poate fi aflat. De aici extraordinara importanță a Papalității, instituție divină care sfidează veacurile.

Conferențiarul face o strălucită apologie a acestei mari instituții, care tot mai mult se înalță ca un stâlp de lumină în întunecul vremilor noastre de urgie. Recrutarea Papilor după cele mai serioase criterii este garanția deplină a rolului tot mai covârșitor al acestui așezământ în viața tuturor popoarelor pământului.

La fel vorbește despre celibat, atât de puțin înțeles și apreciat uneori chiar de aceia cari sunt chemați să-l aperse, și despre familia creștină, doua căi lăsate de Dumnezeu pentru mântuire. Ilustrul conferențiar face o adevărată apologie a acestor două dumnezeiești așezăminte. Cei cu vocație superioară trebuie să îmbrățișeze celibatul, adică devotamentul desăvârșit pentru ideal; ceilalți să se închine familiei cât mai numeroase și destinului propriului neam.

Conferențiarul ascultat cu viu interes a fost răsplătit cu bogate și repetate aplauze.

Urăm distinselor membre ale Reuniunii precum și destoiniceii ei prezidente să continue pe drumul început cu aceeași râvnă și dragoste.

— **Mișcări creștine în Franța.** Deși angajată într'un război mare ca cel de acum, Franța află răgazul necesar de a înalța sufletele prin congrese creștine de mare anvergură. De curând s'au întrunit la Paris reprezentanții a peste 40 de diecese, pentru a discuta probleme de educație creștinească. Federațiunea acestor opere de educație imprimă pentru băeți magazinul ilustrat: »Coeur vaillant« (Inimă bravă), iar pentru fete »Ames vaillantes« (Suflet brav), în peste 800.000 de exemplare. Aceste magazine și-au sporit considerabil tirajul dela izbucnirea actualului războiu. Mai mult! S'a întemeiat chiar o nouă revistă »En chrétienté« (În creștinătate), destinată elitelor studențești. J. A. C. = Junimea agricolă creștină, a ținut un congres foarte frecventat la Rennes, unde s'a hotărât alipirea de glia strămoșească și combaterea exodului la orașe. J. E. C. = Junimea studentească creștină de asemenea a ținut, în spiritul Federațiunei Pax Romana, un congres din cele mai strălucite tot în Orașul Lumină. Congresul a început cu o mișcătoare ceremonie religioasă în biserica Maica Sfântă a Biruințelor (Notre Dame des Victoires), așa de dragă Parisienilor. La această ceremonie participă și delegatul președintelui Lebrun, precum și Champetier de Ribes, subsecretar de stat al Afacerilor străine.

Slujbele sfinte la Catedrală și la Seminar

Joi, 25 Aprilie :

IN CATEDRALĂ

la ora 9 : Liturghia Sf. Vasile cel Mare și cuminecare generală. Predică Rvs.mul Teodor Matei.
la ora 19 : Oficiul Sfințelor Patimi.

IN BISERICA SEMINARULUI

la ora 7:30 : Liturghia Sf. Vasile cel Mare.
la ora 18 : Oficiul Sfințelor Patimi.

Vineri, 26 Aprilie :

la ora 9 : Oarele Impărătești
la ora 15 : Vecernie
la ora 19 : Prohodul Domnului. Predică Revs.m Teodor Matei.

la ora 8 : Oarele Impărătești.
la ora 16 : Prohodul Domnului.

Dumineca Invierii Domnului, 28 Aprilie :

la ora 24 : Invierea.
la ora 2 : Liturghia I-a.
la ora 8 : Liturghia II-a.
la ora 10 : Liturghie Pontificală cu predică.
la ora 16 : Inserat solemn.

la ora 5 : Invierea. Liturghie solemnă.
la ora 10 : Liturghia II-a.
la ora 11:30 : Liturghia III-a.
la ora 15 : Inserat.

Luni, 29 Aprilie :

Toate ca în Duminecile de peste an.

la ora 8 : Liturghie.
la ora 10 : Liturghie Pontificală cu predică.

Oradea. 10 Aprilie 1940.

P. P. PAROHI

CRONICI

— **Canonizări.** În 2 Mai a. c., Înălțarea Domnului, Preafericitul Părinte, Papa Pius XII va săvârși canonizarea fericitelor Gemma Galgani, a cărei vieată e tradusă și pe românește de Rev.mul Dr. Marianescu, vicarul dela Lugoj, și Maria de S. Eufrazia Pelletier. Din acest prilej se va face și tradiționala iluminare a superbeii cupole a lui Michelangelo. Cu toată situația internațională critică, sunt anunțate multe pelerinaje la Roma pe acea dată.

† **Dionisie Njaradi.** Aflăm din Krizevci—Jugoslavia, vestea morții neașteptate a P. S. Dionisie Njaradi, episcopul acelei eparhii. Râvnicul Păstor — răposat în urma unui atac de cord în cursul unei vizitațiuni canonice — s'a născut la 15 Septembrie 1874 în Ruski Krestur. Numit în 5 Decembrie 1914 la scaunul titular de Abila, în 22 Aprilie 1920 a fost transferat la scaunul rezidențial din Krizevci unde a desfășurat o intensă muncă pastorală, organizând din nou acea eparhie după înființarea regatului Jugoslav. După prăbușirea statului cehoslovac, în 1938 e trimis în calitate de Visitator și Administrator Apostolic la Chust pentru gr. catolicii din Rusia Subcarpatică rămași fără Păstor. În trecere spre Chust, Inaltul Ierarh s'a oprit și la Oradea, unde în zilele de 28 și 29 Noembrie 1938 a fost oaspele Episcopiei noastre, făcând cu acest prilej și la Academia noastră teologică o vizită, care va rămâne neuitată.

Odihnească în pace!

— † **Ana Georgescu** născută **Cârstea** a trecut la cele vecinice la 2 Aprilie a. c. în vârsta de 79 de ani. Suflet ales din pătura jărănimei românești ;

orfană, învățată de mică cu necazul ; soție devotată ; mamă și bunică duioasă ; creștină convinsă de adevărul credinței sale, fericită că pe unicul ei fiu l-a putut vedea slujitor la altarul Domnului ; mângâietoarea bolnavilor și a năpăstuiților ; ajutătoarea săracilor ; povăzuitoarea tuturor celor ce-i cereau sfatul, s'a mutat dela noi în ziua cuvioasei Maria Egipteanca, marea pocăită a Bisericii de altă dată, după ce și ea, timp de opt ani, prin crunte dureri, legată neîntrerupt de patul suferințelor, a întregit în trupul ei, lipsurile necazurilor lui Cristos, pentru obșteasca răscumpărare.

Păr. Canonic Ioan Georgescu, distinsul nostru colaborator, căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțe sincere deplânge în răposta pe buna sa mamă.

Aibă parte cu drepții.

— **Vizita comandantului Frontului Național Studențesc din Transilvania, la Oradea.** În ziua de 25 Martie, c. d-l prof. univ. Al. Borza dela Universitatea din Cluj, Comandantul Diviziei — F. N. S. din Cluj a făcut o vizită la Academia noastră Teologică. După serviciul divin dela Catedrală la care a luat parte și d-l Comandant, studenții celor două Academii Teologice din loc, împreună cu profesorii lor s'au adunat în sala festivă a primăriei. Comandanții de Cohorte d-l prof. I. Petreuță dela Acad. teologică ortodoxă, și d-l prof. Gh. Barna dela Academia noastră Teologică au prezentat rapoartele, arătând activitatea desfășurată de tineretul Academic înrolat în cadrele Frontului Național Studențesc. Se constată o prodigioasă activitate depusă de Studenții celor două Academii, pentru care d-l prof. A. Borza mulțumește comandanților și studenților. Urmează apoi conferința d-lui Comandant Al. Borza în care arată rolul Frontului Studențesc. De mult s'a simțit necesitatea acestui front care să țină studenții mai strânși între ei. În trecut prea puțin s'au ocupat conducătorii de viața studențimii, lăsându-i ca

mulți din ei să-și irosească idealurile făurite în diferite organizații, îndepărtându-i cu totul dela formarea lor. Insistă mult asupra formării personalității intelectualului având la bază concepția creștină. Pe concepția aceasta trebuie clădită viața tuturor în general a studentului. Rezultate admirabile se obțin prin cultivarea spiritului academic, ceea ce înseamnă că trebuie să fim deprinși a cerceta adevărul liber, fără prejudecăți și în mod desinteresat. După conferință s'a cântat Imnul Regal. După masă la orele 16 d-l Comandant de Divizie a vizitat apoi Academia noastră Teologică. La intrare studenții i-au cântat »Mulți Ani«, iar un cleric i-a înmănat un cadou, o carte de rugăciuni rodul muncii din cadrele Cohortei. Apoi s'a întreținut cu fiecare student părintește, interesându-se de viața lor studențească. Face frumoase evocări din timpul când a fost și D-lui student, când împreună cu alți studenți din țară aveau o societate studențească, care desigur a fost preludiul Frontului Național Studențesc.

Nimic nu ne-ar fi folosit nașterea, dacă n'ar fi venit răscumpărarea. O cât de uimitoare e îndurarea milei Tale pentru noi. O neprețuită alegere a dragostei: ai dat pe Fiu, ca să răscumperi pe rob. O păcat de neînlăturat al lui Adam, șters prin moartea lui Cristos! O fericită greșală care s'a învrednicit să aibă un astfel și atât de mare Răscumpărător!

(S. Augustin)

BIBLIOGRAFIE

Simeon Gocan și Leontin Florian: Monografia comunei Feurdeni. Tipografia „Diecezană“, Cluj, 1936. pag. 142. Prețul 40 lei.

Iată o lucrare de două ori importantă. Monografia comunei Feurdeni, pe deoparte răspunde necesității simțite de a cunoaște mai bine, mai temeinic terenul de activitate al parohului, iar pe de altă parte are menirea de a însemna un fericit început de activitate, pe care din cauza împrejurărilor, firește, este cel mai indicat s'o facă. Prezenta monografie, pornește din inițiativa și zelul Păr. prof. S. Gocan secundat de preotul comunei Păr. L. Florian, îndrăgostiți idealisti ai specificului nostru național și ai comunei lor.

Partea istorică, este rezultatul ostenelelor părintelui S. Gocan, care pe bază de date și documente scrise, expune limpede trecutul comunei Feurdeni; Părintele L. Florian, s'a însărcinat și a dus la bun sfârșit partea care privește prezentul comunei, expunând cu fidelitate datinele și caracterul școlii lui păstoririi sale.

Lucrarea este științific concepută, bazată pe date istorice — câte s'au putut aduna — lăsând deschis terenul de activitate pentru ori cine s'ar însărcina cu continuarea și complectarea acestei lucrări. Această lucrare este un început care trebuie cultivat cu îngrijire, deoarece pe lângă folosul real, mai deschide pentru fiecare paroh un nou și vast câmp de activitate.

Conștiința autorilor că „au făcut un lucru bun și care rămâne“, este pe deplin îndreptățită.

Spovedește-te bine. Tipografia „Serafica“ Săbăoani 1940 114 pag. prețul 12 lei. E o mică broșură ce cuprinde: învățături, fapte și pilde culese și prelucrate după P. Iosif Chivarino, de societatea de lectură „Sf. Bonaventura“ din Liuzi-Călugăra. E binevenită această carte în limba română, căci

dacă așa de puțini se ocupă de cele sufletești, de mântuirea sufletului lor, aceasta e și din cauza că nu cunosc mijloacele prin cari pot să devină din nou fii ai Tatălui ceresc, sau dacă le cunosc, le cunosc foarte superficial, ba poate în unii s'au strecurat germeii îndoelii, a necredinței. Cine oare nu va ceti această carte despre sf. Mărturisire presăraia la locuri potrivite cu pilde, cu exemple din viața reală, cari întăresc, adevăresc sfințenia și necesitatea acestei mari taine și care creștin sau mai ales tânăr care-și pornește barca pe valurile vieții, nu o va ceti? Nu mă îndoiesc, că aceia care-și iubesc sufletul o vor ceti și o vor face cunoscută tuturor celor ce nu cunosc binefacerile sf. Mărturisiri.

— **Pr. Alois Chivarino: Cea mai mare comoară**, traducere din limba italiană, de societatea de lectură „Sf. Bonaventura“, tipografia „Serafica“ Săbăoani—Roman 1940, pag. 79, prețul 8 lei.

Chiar titlul acestei broșuri îi arată îndestul importanța căci ce este sf. Liturghie, dacă nu cea mai prețioasă comoară ce o putem avea aici pe pământ. După cum însuși autorul spune în prefața acestei cărți, rostul ei este ca tuturor să le poată vorbi despre sf. Liturghie: „Cărticica aceasta dorește să găsească un locușor în casa voastră, un locușor în buzunarul tineretului și să treacă din mână în mână, spre a putea fi citită de toți aceia cari nu pot și n'au timp să citească cărți mai multe și mai mari“. Citirea ei ne va învăța să prețuim Sf. Liturghie la justa ei valoare, adică la aceea de „cea mai mare comoară“ așa cum autorul ne spune că a prețuit-o și marele scriitor italian Alexandru Manzoni. Nu putem uita meritul celor care în tipărirea și răspândirea acestor cărți sânguincioasa societate de lectură „Sf. Bonaventura“ din Săbăoani. Membrii acestei societăți ca niște albine, zboară din floare în floare, în literatura bisericească a tuturor națiunilor catolice, și când găesc ceva potrivit și prețios sufletelor neamului nostru, necartul lor ni-l aduc spre hrană sufletească fără întârziere.

Aceste broșuri se găesc spre desfacere și la Societatea „Sf. Ioan Gură de Aur“.

— **Păr. I. Tălmăcel** în marea sa grijă pentru trebuințele credincioșilor, a scos o nouă serie de broșuri tipărite la tipografia „Serafica“ Săbăoani—Roman 1940, cuprinzând învățături necesare fiecărui creștin.

Remarcăm broșurile cu titlul „O vorbă la ureche“ apărute până acum în 3 numere.

No. 1. pune întrebarea: „**De ce nu te spovedești**“, combatând apoi toate scuzele ce le invoacă oamenii cari nu-și curățesc sufletele prin această taină.

No. 2. **Doamnă dece n'aveți nici un copil**, pune această întrebare „Doamnelor moderne“ arătând că nu există nici un motiv prin care s'ar putea lipsi de copii.

No. 3. **Tinere nu-ți bate joc de tinerețele tale**, în nețărâmurita sa dragoste față de tineret, care azi uită de practicarea virtuților creștinești, — dă sfaturi părintești într'o formă delicată.

„**Leacuri ieftine**“, apărută în a doua ediție, revăzută și adăugită. Autorul consultând mai mulți autori specialiști, arată leacurile ce se pot extrage din plante, și alte diferite leacuri și sfaturi pentru sănătate.

„**Țanc... Țanc...**“ e o broșură apologetică populară. Autorul pune la îndemâna tuturor credincioșilor, argumentele minții naturale pentru dovedirea adevăratei religii. Dă răspunsuri prompte tuturor obiecțiunilor aduse de liberi cugetători, dușmani ai bisericii catolice, pentru cari Dumnezeu nu există; omul n'are suflet, toate credințele sunt la fel de bune, etc.

Toate aceste broșuri n'ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui creștin.